

**Bijlage bij Memorie van antwoord/Nota van wijziging 20/10 D
inzake Verordening ruimte Noord-Brabant, fase 1,
Gedeputeerde Staten 6 april 2010**

I. Wij stellen voor de volgende wijzigingen ten opzichte van het ontwerp aan te brengen:

De geconsolideerde versie van gewijzigd Paragraaf 3.3. Ontwikkelingsmogelijkheden intensieve veehouderij luidt als volgt:

Paragraaf 3.3. Ontwikkelingsmogelijkheden intensieve veehouderij

Artikel 3.3.1. Bijzondere begripsbepalingen

In deze paragraaf en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. uitbreiding van een agrarisch bedrijf: vergroting van het bestaande bouwblok;
- b. hervestiging van een agrarisch bedrijf: verplaatsen van een bestaand agrarisch bedrijf van het ene agrarisch bouwblok naar een ander agrarisch bouwblok, waar de agrarische activiteiten zijn gestaakt;
- c. nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf: projectie van een al dan niet gekoppeld agrarisch bouwblok op een locatie die volgens het ter plaatse geldende bestemmingsplan niet is voorzien van een bouwblok;
- d. omschakeling van of naar een agrarisch bedrijf: geheel of gedeeltelijk overstappen van de ene agrarische bedrijfsvorm naar een andere agrarische bedrijfsvorm dan wel het overstappen van een niet-agrarisch gebruik naar een agrarische bedrijfsvorm;
- e. bouwblok: in een bestemmingsplan vastgelegde ruimtelijke eenheid, waarbinnen de bebouwing en de voorzieningen ten behoeve van een bestemming worden geconcentreerd;
- f. vormverandering van een bouwblok: wijziging van de begrenzing van een bouwblok zonder dat dit gepaard gaat met een vergroting van de totale oppervlakte;
- g. integrale zonering: gebiedsdekkende indeling van het reconstructiegebied in zones zoals omschreven in artikel 1 van de Reconstructiewet concentratiegebieden;
- h. agrarisch bedrijf: bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van telen van gewassen of het houden van dieren;
- i. intensieve veehouderij: agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapehouderij of een combinatie van deze bedrijfsvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfsvormen;
- j. reconstructieplannen: reconstructieplannen De Baronie, Beerze-Reusel, Boven-Dommel, Maas en Meierij, Meierij, Peel en Maas en De Peel;
- k. gebiedsplannen: revitaliseringsplannen Brabantse Delta en Wijde Biesbosch;
- l. reconstructiecommissie: op grond van artikel 6 van de Reconstructiewet concentratiegebieden ingestelde commissie;
- m. volwaardig agrarisch bedrijf: bedrijf met de omvang van ten minste één volwaardige arbeidskracht met een daarbij passende arbeidsomvang en een daaruit te verwachten redelijk inkomen;
- n. duurzame locatie intensieve veehouderij: bestaand agrarisch bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt (ammoniak, stank en dergelijke) als vanuit ruimtelijk oogpunt (natuur, landschap en dergelijke) verantwoord is om het ter plaatse uit te breiden;

- o. bouwlaag: een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd.
- p. verplaatsing: het beëindigen van een intensieve veehouderij en het voortzetten van het bedrijf elders.

Artikel 3.3.2. Integrale zonering en aanwijzing en begrenzing van overige extensiverings- en verwevingsgebieden

1. Voor de toepassing van deze paragraaf geldt de integrale zonering waarvan de geometrische plaatsbepaling en begrenzing met een nauwkeurigheid van 25 meter zijn vastgelegd op kaartlaag Ontwikkeling intensieve veehouderij.
2. Als verwevingsgebied en extensiveringsgebied buiten de integrale zonering zijn de als zodanig aangeduide gebieden aangewezen waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing met een nauwkeurigheid van 25 meter zijn vastgelegd op kaartlaag Ontwikkeling intensieve veehouderij.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid wordt het bestaand stedelijk gebied zoals aangewezen en begrensd bij Artikel 2.1.2, voor de toepassing van deze paragraaf aangemerkt als extensiveringsgebied.

Artikel 3.3.3. Regels voor extensiveringsgebieden

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in een extensiveringsgebied bepaalt dat:
 - a. nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij niet zijn toegestaan;
 - b. binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - c. bouwblokken voor intensieve veehouderij maximaal de omvang hebben zoals opgenomen in bestemmings-, uitwerkings- of wijzigingsplannen waarover Gedeputeerde Staten een onherroepelijk besluit tot goedkeuring van dat plan hebben genomen ná 17 juli 1992 en vóór 22 april 2005 alsmede de bouwrechten waaraan vanaf 22 april 2005 planologische medewerking is verleend;
 - d. in de gevallen waarin het bepaalde onder b. niet van toepassing is, de bouwblokken voor intensieve veehouderij de ten tijde van de inwerkingtreding van de reconstructieplannen en gebiedsplannen bestaande bebouwing en voorzieningen omvatten waarbij eenmalig een uitbreidingsruimte van maximaal 15% kan worden toegekend;
 - e. vormverandering van een bouwblok voor intensieve veehouderij niet is toegestaan.
2. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan in overeenstemming is met het eerste lid onder b in werking is getreden geldt de regel dat binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren.
3. In afwijking van het eerste lid onder c en d geldt met ingang van 1 januari 2011 dat in een bestemmingsplan is vastgelegd dat het percentage dat de grootte van het deel van het bouwblok aangeeft dat maximaal bebouwd mag worden ten behoeve van een intensieve veehouderij, overeenkomt met de bebouwing ten behoeve van een intensieve veehouderij welke aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende wettelijke vergunning op de peildatum 1 januari 2011.
4. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met het derde lid, in werking is getreden geldt de regel dat vergroting van de bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij welke op de peildatum 1 januari 2011 aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende wettelijke vergunning, niet is toegestaan.

Artikel 3.3.4. Regels voor verwevingsgebieden

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in een verwevingsgebied bepaalt dat:
 - a. nieuwvestiging van een intensieve veehouderij niet is toegestaan;
 - b. hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij binnen een bestaand bouwblok toegestaan zijn op een duurzame locatie;
 - c. binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - d. uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij is toegestaan tot ten hoogste 1,5 hectare op een duurzame locatie;
 - e. ingeval van uitbreiding op grond van d. ten minste 10 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.
2. Uit de toelichting bij een bestemmingsplan blijkt ten aanzien van de duurzame locatie als bedoeld in het eerste lid, onder b en d dat:
 - a. aantoonbare ruimtelijk economische belangen voor de lange termijn aanwezig zijn die noodzaken tot hervestiging, omschakeling of uitbreiding ter plaatse;
 - b. zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
 - c. de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.
3. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met het eerste lid onder c en d, in werking is getreden, geldt de regel dat:
 - a. binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - b. vergroting van de bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij welke op dat tijdstip aanwezig of in uitvoering is dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende wettelijke vergunning, uitsluitend is toegestaan voor zover dit niet leidt tot een bouwblok dat groter is dan 1,5 hectare waarbij ten minste 10 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.
4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder d, is éénmalig uiterlijk tot 1 januari 2013 vergroting van het bouwblok boven de 1,5 hectare toegestaan om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen voortvloeiend uit de *Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij* en uit de op grond van *Gezondheids- en welzijnswet voor dieren* gestelde eisen.
5. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder d, is éénmalig vergroting van het bouwblok met ten hoogste 20% toegestaan om ten dienste van het ter plaatse gevestigde bedrijf een voorziening te treffen ten behoeve van het opwekken van duurzame energie in de vorm van een biomassavergistingsinstallatie.

Artikel 3.3.5. Regels voor landbouwontwikkelingsgebieden

1. Een bestemmingsplan dat is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied bepaalt dat:
 - a. nieuwvestiging van een intensieve veehouderij niet is toegestaan;
 - b. hervestiging van en omschakeling naar intensieve veehouderij binnen een bestaand bouwblok is toegestaan;
 - c. binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - d. uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderij is toegestaan tot ten hoogste 1,5 hectare;

- e. ingeval van uitbreiding op grond van d. ten minste 10 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.
2. Tot het tijdstip waarop het bestemmingsplan dat in overeenstemming is met het eerste lid onder c en d, in werking is getreden, geldt de regel dat:
- binnen gebouwen ten hoogste één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren;
 - vergroting van de bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij welke op dat tijdstip aanwezig of in uitvoering is dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende wettelijke vergunning, uitsluitend is toegestaan voor zover dit niet leidt tot een bouwblok dat groter is dan 1,5 hectare waarbij ten minste 10 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder d, is éénmalig uiterlijk tot 1 januari 2013 vergroting van het bouwblok boven de 1,5 hectare toegestaan om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen voortvloeiend uit de *Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij* en uit de op grond van *Gezondheids- en welzijnswet voor dieren* gestelde eisen.
4. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, onder d, is éénmalig vergroting van het bouwblok met ten hoogste 20% toegestaan om ten dienste van het ter plaatse gevestigde bedrijf een voorziening te treffen ten behoeve van het opwekken van duurzame energie in de vorm van een biomassavergistingsinstallatie.
5. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid, onder d, voor een bestemmingsplan dat voorziet in uitbreiding van het bouwblok ten behoeve van een intensieve veehouderij tot ten hoogste 2,5 hectare binnen door hen aangewezen landbouwontwikkelingsgebieden of delen daarvan.
6. De in artikel 5.2.1, tweede lid, bedoelde stukken, behorende bij de aanvraag om ontheffing als bedoeld in het vijfde lid, bevatten tevens:
- een verantwoording dat zuinig ruimtegebruik wordt toegepast door aan te sluiten bij bestaande bebouwing of, al dan niet door herschikking, optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte;
 - een verantwoording dat is verzekerd dat ten minste 15 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing
 - een verantwoording dat de beoogde ontwikkeling zowel vanuit milieuoogpunt, in het bijzonder wat betreft ammoniak, geur, fijnstof en gezondheid voor mensen, als vanuit ruimtelijk oogpunt, in het bijzonder wat betreft natuur, landschap en cultuurhistorie, aanvaardbaar is.
7. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van het bepaalde in Artikel 2.1.3 voor een bestemmingsplan dat voorziet in de omschakeling van een agrarisch bouwblok naar een bouwblok voor niet-agrarische bedrijvigheid of burgerwoning in een landbouwontwikkelingsgebied.
8. De in Artikel 5.2.1, tweede lid, bedoelde stukken, behorende bij de aanvraag om ontheffing als bedoeld in het zevende lid, bevatten tevens:
- een verantwoording dat reële mogelijkheden ontbreken om ter plaatse van de beoogde ontwikkeling een intensieve veehouderij te hervestigen;
 - een verantwoording dat de voorgenomen ontwikkeling de nieuwvestiging of hervestiging van intensieve veehouderijen of de ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande intensieve veehouderijen niet verhindert.

Artikel 3.3.6. Tijdelijke regels voor lopende zaken

1. Gedeputeerde Staten kunnen in het geval van een lopende zaak tot verplaatsing van een intensieve veehouderij tot uiterlijk 1 januari 2011 ontheffing verlenen van het bepaalde in Artikel 3.3.4, eerste lid, onder d, en Artikel 3.3.5, eerste lid onder a en d, voor een bestemmingsplan dat

voorziet in:

- a. uitbreiding van een bouwblok tot ten hoogste 2,5 hectare in verwevingsgebied;
 - b. uitbreiding van een bouwblok tot ten hoogste 3 hectare in landbouwontwikkelingsgebied;
 - c. nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in een landbouwontwikkelingsgebied.
2. De in Artikel 5.2.1, tweede lid, bedoelde stukken, behorende bij de aanvraag om ontheffing als bedoeld in het eerste lid, bevatten tevens een verantwoording dat:
- a. er sprake is van een aantoonbaar concreet initiatief tot verplaatsing;
 - b. is verzekerd dat een bouwblok voor intensieve veehouderij gelegen buiten een verwevings- of landbouwontwikkelingsgebied, planologisch, juridisch en feitelijk wordt opgeheven;
 - c. is verzekerd dat op de uitplaatsingslocatie de bedrijfsgebouwen worden gesloopt die door de verplaatsing overbodig zijn geworden;
 - d. is verzekerd dat ten minste 20 % van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.
3. In aanvulling op het bepaalde in het tweede lid geldt in het geval van nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in een landbouwontwikkelingsgebied dat:
- a. de gezamenlijke omvang van de op te heffen bouwblokken als bedoeld in het tweede lid onder b ten minste de omvang van één volwaardig bedrijf per nieuw bouwblok bedraagt;
 - b. er op het nieuwe bouwblok een volwaardige intensieve veehouderij wordt gevestigd;
 - c. de nieuwvestiging zich verhoudt tot een efficiënte inrichting van het totale landbouwontwikkelingsgebied waarbij rekening is gehouden met:
 1. de mogelijkheden voor (her)vestigingen op bestaande locaties;
 2. een goede beeldkwaliteit en landschappelijke inpassing;
 3. een verdergaande verduurzaming dan wettelijk is vereist.
 - d. er bij nieuwvestiging in een landbouwontwikkelingsgebied, aandacht voor struweelvogels/dassen is verzekerd dat:
 1. in het leefgebied struweelvogels een halve hectare nieuwe landschapselementen wordt aangelegd en de bestaande landschapselementen rond zandwegen in het desbetreffende landbouwontwikkelingsgebied worden verbeterd;
 2. in het leefgebied voor dassen de aanwezige burchten en specifieke foerageergebieden niet nadelig worden beïnvloed en migratieroutes, groenstructuren en landschapselementen worden hersteld of verbeterd.

Artikel 3.3.7. Regels voor intensieve geiten- en schapenhouderijen

In afwijking van het bepaalde in deze paragraaf geldt tot 1 juni 2012 de regel dat:

- a. uitbreiding, hervestiging en omschakeling naar intensieve geitenhouderijen en schapenhouderijen niet zijn toegestaan;
- b. vergroting van de bebouwing ten behoeve van een intensieve geitenhouderij of schapenhouderij welke op de peildatum 11 december 2009 aanwezig of in uitvoering was dan wel gebouwd mag worden krachtens een onherroepelijk verleende wettelijke vergunning, niet is toegestaan.

Toelichting bij geconsolideerde versie van gewijzigd Paragraaf 3.3 Ontwikkelingsmogelijkheden intensieve veehouderij

3.3 Intensieve veehouderij

3.3.1 Algemeen

Op 22 april 2005 hebben Provinciale Staten negen revitaliseringsplannen vastgesteld. Het ging daarbij om zeven reconstructieplannen en twee gebiedsplannen. De reconstructieplannen hebben hun basis in de Reconstructiewet concentratiegebieden. Op grond van deze wet vindt er in de aangewezen gebieden een reconstructie plaats ter bevordering van de ruimtelijke structuur in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur en een verbetering van een goed woon- werk- en leefklimaat en van de economische structuur. De gebiedsplannen kennen geen wettelijke basis, maar hanteren dezelfde doelstellingen.

De wetgever heeft bepaald dat de reconstructie in ieder geval betrekking moet hebben op regulering van de intensieve veehouderij. Daartoe is in de reconstructieplannen een integrale zonering opgenomen. De plannen zijn gebiedsdekkend onderverdeeld in extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Ook in de gebiedsplannen zijn extensiveringsgebieden aangewezen.

Met de integrale zonering wordt beoogd de intensieve veehouderij zodanig te herstructureren dat de milieubelasting op natuurgebieden afneemt en het aantal stankgehinderden in en rond kernen wordt teruggebracht. Daartoe worden ontwikkelingsmogelijkheden in extensiveringsgebieden uitgesloten, in verwevingsgebieden onder voorwaarden toegelaten en in de landbouwontwikkelingsgebieden gestimuleerd.

Teneinde de reconstructiedoelstellingen versneld te kunnen realiseren kent de Reconstructiewet concentratiegebieden het instrument van planologische doorwerking. Voor die onderdelen die in de reconstructieplannen als zodanig zijn aangewezen werkt het beleid rechtstreeks door naar de bestemmingsplannen en bindt daardoor ook rechtstreeks de burger en agrarische ondernemer. In de Brabantse reconstructieplannen was niet alleen de begrenzing van de integrale zonering aangewezen voor planologische doorwerking, maar ook het binnen die begrenzing opgenomen beleid. De planologische doorwerking van het beleid heeft de Raad van State echter vernietigd, omdat de afweging op perceelsniveau onvoldoende had plaatsgevonden. Het beleid als zodanig kon wel de instemming van de Raad van State wegdragen.

De doelstellingen die zijn opgenomen in de revitaliseringsplannen gelden nog onverkort en er worden diverse initiatieven ondernomen om tot versnelde realisatie te komen. In dat licht bezien is het een logische stap het beleid dat eerder voor planologische doorwerking werd aangewezen thans op te nemen in de Verordening ruimte. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het beleid voor de intensieve veehouderij zoals dat in de reconstructieplannen is opgenomen op een aantal onderdelen is aangescherpt naar aanleiding van de behandeling van het Burgerinitiatief negatieve gevolgen en schaalvergroting intensieve veehouderij.

De integrale zonering in de gebiedsplannen heeft nog een wijziging ondergaan bij de correctieve herziening van de reconstructieplannen. Deze wijzigingen zijn in de kaartlagen van de verordening meegenomen. De in de beroepsprocedure vernietigde onderdelen van de correctieve herziening zijn op de kaarten niet zichtbaar omdat het technisch niet haalbaar was dit zo kort na de uitspraak te verwerken. Dit laat uiteraard onverlet dat voor de vernietigde onderdelen de aangeduide integrale zonering geen gelding heeft. Wel is hierop het op 20 maart 2010 in werking getreden voorbereidingsbesluit van toepassing.

3.3.2 Artikelsgewijze toelichting op paragraaf 3.3 Intensieve veehouderij

Artikel 3.3.1 Bijzondere begripsbepalingen

In de reconstructieplannen zijn begripsbepalingen opgenomen ter verduidelijking en verklaring van het specifieke beleid voor de intensieve veehouderij. Aangezien het beleid uit die plannen zoals hierboven ook al aangegeven een-op-een wordt overgenomen in de Verordening ruimte is het van belang dat de begripsbepalingen hierin ook worden opgenomen. De inhoud van de begripsbepalingen komt overigens grotendeels overeen met die opgenomen in de Interimstructuurvisie en de Paraplunota ruimtelijke ordening. Het voordeel hiervan is dat de praktijk met deze begrippen al bekend is.

De begripsbepaling intensieve veehouderij sluit in deze verordening aan bij de landelijke standaard aanbevelingen die bekend staan onder de naam “Op de digitale leest”, 2003. Deze door het NIROV gedane aanbevelingen die ondersteund worden door het ministerie van VROM zijn zoals de titel aangeeft ontworpen in verband met het digitaliseren van de bestemmingsplannen en worden intussen veelvuldig in den lande toegepast.

De standaardbegripsbepalingen kennen de begrippen grondgebonden, niet- grondgebonden en intensieve veehouderij. Daarbij is doorslaggevend of de bedrijfsvoering in overwegende mate niet of juist wel in gebouwen plaatsvindt. Het criterium of het agrarische bedrijf afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf kennen deze standaardbepalingen niet.

Paragraaf 3.3 behelst enkel bepalingen voor de intensieve veehouderij en kent geen bepalingen voor andere vormen van agrarische grondgebonden bedrijvigheid. Om die reden is een definitie van grondgebonden en niet-grondgebonden agrarisch bedrijf achterwege gelaten en wordt in de definitie van intensieve veehouderij rechtstreeks verwezen naar de essentie van de niet-grondgebonden veehouderij, namelijk dat het houden van dieren geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt.

In de standaarddefinitie wordt een aantal vormen van intensieve veehouderij opgesomd. Deze zijn in de verordeningstekst overgenomen waarbij de geiten- en schapenhouderij er aan is toegevoegd. Indien geiten of schapen niet in overwegende mate op stal worden gehouden, vallen ze niet onder de definitie. In de praktijk zullen daarom van de schapenhouderijen alleen de melkschapenbedrijven tot de intensieve veehouderij gerekend worden. Voorts is voor de praktijk van belang op te merken dat melkveebedrijven waarvan de bedrijfsvoering zodanig is ingericht dat deze in ruime mate weidegang toepassen, eveneens niet onder de definitie intensieve veehouderij vallen. De aard van die bedrijfsvoering laat zich objectief vaststellen door na te gaan hoe de feitelijke stalinrichting is en/of door na te gaan hoe de ligging van de stallen ten opzichte van aangrenzende gronden en de omvang van de aangrenzende gronden is. Het raadplegen van de vereiste milieuvergunning of melding kan daarbij tevens een hulpmiddel zijn.

Omdat de hierboven genoemde aanscherping van de regelgeving ook ziet op een beperking van het bouwen van stallen tot één bouwlaag is eveneens een definitie van bouwlaag opgenomen. Zogenaamde volièrestallen en stalsystemen voor legkippen (scharrelstallen) vallen binnen de opgenomen definitie en zijn derhalve toegestaan.

Artikel 3.3.2. Integrale zonering en aanwijzing en begrenzing van overige extensiverings- en verwevingsgebieden

In de reconstructieplannen is de integrale zonering tot op schaal 1:50.000 begrensd en voor planologische doorwerking aangewezen. De Raad van State heeft deze planologische doorwerking in stand gelaten. De begrenzing van de integrale zonering werkt daardoor op dit moment al rechtstreeks door naar de bestemmingsplannen. Bij de Verordening ruimte hoeft de begrenzing dan ook niet

opnieuw te worden vastgesteld. In het eerste lid wordt daarom enkel verwezen naar de al vastgestelde integrale zonering, maar wel conform de nieuwe regelgeving.

De gebiedsplannen in West Brabant kennen geen integrale zonering. Wel zijn in deze plannen extensiveringsgebieden aangewezen waar beleidsmatig uitbreiding van de intensieve veehouderij eveneens uitgesloten is. De gebiedsplannen hebben geen wettelijke basis in de Reconstructiewet en kennen daarom geen rechtstreekse planologische doorwerking. De begrenzing van de extensiveringsgebieden uit deze plannen moet daarom in de Verordening ruimte wel worden vastgelegd. De kaarten uit de gebiedsplannen zijn hiervoor de basis en als zodanig overgenomen. Omdat in de gebiedsplannen buiten het extensiveringsgebied geen zones zijn aangewezen is in de Verordening bepaald dat het resterende gebied wordt aangewezen als verwevingsgebied. Hiermee wordt voorkomen dat er in West- Brabant witte vlekken ontstaan waarvan het onduidelijk is welke regels er voor de intensieve veehouderij gelden.

Het bestaand stedelijk gebied maakt geen deel uit van de reconstructie- en gebiedsplannen. In het verstedelijkte gebied kan echter wel een intensieve veehouderij gevestigd zijn. Om deze bedrijven gelijk te kunnen behandelen als de bedrijven gelegen in extensiveringsgebieden, wordt in de Verordening ruimte voor de toepassing van de regels voor de intensieve veehouderij het stedelijk gebied als begrensd in artikel 2.1.2 eveneens aangeduid als extensiveringsgebied.

Artikel 3.3.3. Regels voor extensiveringsgebieden

Artikel 1 van de Reconstructiewet concentratiegebieden omschrijft het extensiveringsgebied als een ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van in ieder geval intensieve veehouderij onmogelijk is of in het kader van de reconstructie onmogelijk zal worden gemaakt.

In de reconstructieplannen is deze doelstelling ingevuld door te bepalen dat in extensiveringsgebieden geen nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging of omschakeling is toegestaan en deze bepaling is in eerste lid, onder a, van dit artikel overgenomen.

Uitbreiding ziet op het uitbreiden van het bouwblok om nieuwe bebouwing op te richten. Uitbreiding is niet het vergroten van het aantal dieren dat wordt gehouden. Indien er binnen het bestaande bouwblok nog ruimte is om een nieuwe stal te bouwen en hiervoor wordt de vereiste milieuvergunning verleend, dan is dit ook in het kader van de Verordening ruimte mogelijk. Het benutten van de ruimte binnen een bestaand bouwblok is een gevolg van de afspraken die de reconstructiepartners in de zogenoemde Overeenkomst van Cork hebben gemaakt. Het zogenaamde respecteren van bestaande rechten is neergelegd in eerste lid, onder b, waar is bepaald dat de bouwblokken de (maximale) omvang hebben van eerder goedgekeurde bouwblokken. Mocht aan bouwblokken goedkeuring onthouden zijn of betreft het bouwblokken uit plannen van vóór 1992 dan is ten opzichte van de bestaande bebouwing nog een uitbreidingsruimte van maximaal 15% toegestaan. Deze in eerste lid, onder d, opgenomen regeling staat ook wel bekend als het “bouwblok op maat”- principe.

In eerste lid, onder e, is opgenomen dat vormverandering is uitgesloten. Vormverandering ook zonder het vergroten van het bouwblok gaat in de praktijk vrijwel altijd gepaard met het bouwen van een nieuwe stal. Een gevolg hiervan is dat de ter plaatse geëxploiteerde intensieve veehouderij waarschijnlijk nog gedurende de afschrijvingstermijn van de nieuw gebouwde stal zal worden voortgezet. Dit is in strijd met het (wettelijke) uitgangspunt om in extensiveringsgebieden de intensieve veehouderij af te bouwen. Het toestaan van nieuwe bebouwing na vormverandering zou bovendien een eventueel later gewenste verplaatsing aanzienlijk duurder maken.

Naar aanleiding van de behandeling van het Burgerinitiatief negatieve gevolgen en schaalvergroting intensieve veehouderij zijn ook de regels voor de intensieve veehouderij in extensiveringsgebieden aangescherpt. Dit heeft er toe geleid dat in het eerste lid onder b. is opgenomen dat binnen gebouwen hooguit één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren. Er is tevens een rechtstreeks

werkende regel opgenomen om te voorkomen dat er toch nog van rechten in geldende bestemmingsplannen gebruik gemaakt wordt alvorens deze zijn aangepast.

Een verdere aanscherping betreft de beperking van het respecteren van bestaande rechten. Hoewel dit nog steeds uitgangspunt is, is dit nu gekoppeld aan een overgangstermijn. Intensieve veehouderijen in extensiveringsgebieden kunnen van hun bestaande rechten nog gebruik maken tot 1 januari 2011. Vanaf die datum geldt als omvang van het bouwblok de op dat moment bestaande bebouwing of de in aanbouw zijnde of vergunde bebouwing. Er is dan sprake van het zogenaamde “slot op de muur”. In het derde lid is dit als zodanig bepaald. Om te voorkomen dat er toch nog van rechten in geldende bestemmingsplannen gebruik gemaakt wordt alvorens deze zijn aangepast, is in het vierde lid een rechtstreeks werkende regel opgenomen waarin het “slot op de muur” is neergelegd.

Artikel 3.3.4. Regels voor verwevingsgebieden

In de verwevingsgebieden is sprake van een menging van functies van ondermeer landbouw, wonen en natuur. In deze gebieden is vanuit reconstructiedoelstellingen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen niet wenselijk maar moet hervestiging en uitbreiding wel mogelijk zijn op die plaatsen waar de ruimtelijke kwaliteit of aanwezige functies zich daartegen niet verzetten. Om de hiervoor noodzakelijk afweging te maken wordt het begrip duurzame locatie gehanteerd. Een duurzame locatie is een bestaand bouwblok met een zodanige ligging dat het zowel vanuit milieuoogpunt als vanuit ruimtelijk oogpunt verantwoord is om ter plaatse door te laten groeien. Of een voorgenomen hervestiging of uitbreiding aan deze kwalificatie voldoet zal moeten blijken uit de toelichting en verantwoording van het bestemmingsplan en - op grond van de algemene begripsbepalingen - tevens in projectbesluit, wijzigings- of uitwerkingsplan.

In het tweede lid is opgenomen waaraan de toelichting en verantwoording tenminste zal moeten voldoen. Zo moet uit een onderzoek blijken dat er een ruimtelijk economische noodzaak is voor hervestiging, omschakeling of uitbreiding. Zuinig ruimtegebruik dient hierbij het uitgangspunt te zijn. Dit betekent dat verantwoord moet worden dat de uitbreiding van het bouwblok in verhouding staat tot het voorgenomen initiatief en dat geen onnodige ruimte aan het bouwblok wordt toegevoegd. Daarnaast is de integrale omgevingstoets cruciaal. Uit deze toets zal moeten blijken dat de ontwikkeling zowel uit milieuoogpunt als uit ruimtelijk oogpunt verantwoord is. Voor iedere uitbreiding van het bouwblok zal een omgevingstoets gedaan moeten worden en overwogen moeten worden of sprake is van een duurzame locatie.

Als gevolg van de eerder genoemde aanscherping van de regels is in het eerste lid onder c. opgenomen dat het bouwblok ten hoogste 1,5 hectare groot mag zijn. Enkel om te kunnen voldoen aan huisvestings- en dierenwelzijnseisen mag tot 1 januari 2013 eenmalig een uitbreiding boven die maat plaatsvinden mits daarbij het aantal dieren niet toeneemt. Evenals bij extensiveringsgebieden is hier toegevoegd dat binnen gebouwen hooguit één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren. Voorts is in het eerste lid onder e. opgenomen dat bij een uitbreiding van het bouwblok tot de genoemde maximale maat ten minste 10% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing. In de bestemmingsplannen zullen hiervoor voorschriften moeten worden opgenomen. Teneinde te voorkomen dat er toch nog van rechten in geldende bestemmingsplannen gebruik gemaakt wordt alvorens deze zijn aangepast zijn ook hier rechtstreeks werkende regels opgenomen.

Artikel 3.3.5. Regels voor landbouwontwikkelingsgebieden

De landbouwontwikkelingsgebieden zijn zodanig begrensd dat binnen die gebieden in principe de intensieve veehouderij zich kan ontwikkelen. De discussie en besluitvorming naar aanleiding van het Burgerinitiatief negatieve gevolgen en schaalvergroting intensieve veehouderij heeft ook voor de landbouwontwikkelingsgebieden grote gevolgen gehad. In tegenstelling tot hetgeen in de

reconstructieplannen was opgenomen zijn de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande bedrijven beperkt en is nieuwvestiging van intensieve veehouderijen uitgesloten.

In het eerste lid van artikel 3.3.5 is opgenomen dat in landbouwontwikkelingsgebieden bouwblokken evenals in verwevingsgebieden tot maximaal 1,5 ha mogen uitbreiden, dat ook hier slechts één bouwlaag gebruikt mag worden voor het houden van dieren en dat bij uitbreiding 10% moet worden aangewend voor landschappelijke inpassing. In het vierde lid worden deze bepalingen ook als rechtstreekse regels opgenomen.

Omdat de landbouwontwikkelingsgebieden wel de gebieden zijn waar in potentie de meeste ontwikkelingsmogelijkheden liggen voor de intensieve veehouderij is een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor het toestaan van een uitbreiding van bouwblokken tot een maximum van 2,5 ha. Deze ontheffing geldt evenwel niet voor alle landbouwontwikkelingsgebieden. Er zijn gebieden die vanwege hun ligging ten opzichte van natuur of bebouwingsconcentraties minder geschikt zijn voor een doorgroei van de intensieve veehouderij. In het tweede lid is daarom aan gedeputeerde staten de bevoegdheid toegekend om landbouwontwikkelingsgebieden of delen daarvan aan te wijzen waar in principe ontheffing verleend kan worden. Ontheffing wordt binnen die gebieden op grond van het derde lid alleen verleend als zuinig ruimtegebruik wordt toegepast, verzekerd is dat 15% wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing en er sprake is van een duurzame locatie. Een eventuele herbegrenzing van de landbouwontwikkelingsgebieden en een heroverweging van de daarvoor geldende regels vindt plaats in het kader van de Verordening ruimte fase 2.

Artikel 3.3.6. Tijdelijke regels voor lopende zaken

De hierboven beschreven aanscherping van de regelgeving dient te gelden voor nieuwe situaties. Om lopende trajecten nog af te kunnen wikkelen zonder in allerlei schadevergoedingsproblematieken te vervallen is in deze verordening een tijdelijke regeling opgenomen.

Tot 1 januari 2011 kan er een ontheffing verleend worden toch uit te breiden tot 2,5 en 3 hectare in respectievelijk verwevings- en landbouwontwikkelingsgebied en voor nieuwvestiging in een landbouwontwikkelingsgebied.

De hier bedoelde regeling beperkt zich nadrukkelijk tot lopende zaken in het kader van verplaatsingen van intensieve veehouderijen. Het gaat dus niet om autonome uitbreidingen waarvoor al initiatieven waren ontwikkeld voor de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op 20 maart 2010.

Met verplaatsing wordt bedoeld het beëindigen van een intensieve veehouderij in een extensiveringsgebied en het voortzetten van het bedrijf elders. In de begripsbepalingen is dit ook als zodanig opgenomen. Het bepalen of er sprake is van een lopende zaak is niet eenvoudig omdat deze zeer uiteenlopend van aard kunnen zijn. Er zijn gevallen waarbij verplaatsingssubsidie is verleend, er gronden zijn aangekocht, er een (mondelinge) overeenkomst is, er een milieuvergunning is verleend of de planologische procedure om te komen tot een bouwblok is ingezet of afgerond.

De enkele aankoop van gronden uit speculatieve overwegingen is onvoldoende om van een lopende zaak te kunnen spreken.

Bij de beoordeling van een verzoek tot ontheffing zal nagegaan worden of de omstandigheden zodanig zijn dat redelijkerwijs sprake is van een lopende zaak. Een belangrijke aanwijzing daarbij is de aanwezigheid van een concreet initiatief tot verplaatsing. Uit de verantwoording bij het verzoek om ontheffing zal dit moeten blijken. Ook het planologisch, juridisch en feitelijk opheffen van de te verlaten locatie en het op die plaats slopen van overbodige bedrijfsgebouwen zal moeten zijn verzekerd. Bovendien moet zijn verzekerd dat ten minste 20% van het bouwblok wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing.

In het geval het een ontheffing voor een nieuwvestiging betreft moet bovendien voldaan worden aan de voorwaarden die oorspronkelijk ook aan nieuwvestiging waren gekoppeld. Het gaat daarbij met name om de efficiënte inrichting van het totale landbouwontwikkelingsgebied rekening houdende met mogelijkheden voor hervestigingen op bestaande locaties, beeldkwaliteit, landschappelijke inpassing en

verdergaande verduurzaming dan wettelijk is vereist. Bij nieuwvestiging in een landbouwontwikkelingsgebied met aandacht voor struweelvogels/dassen moet bovendien nog aan extra maatregelen worden voldaan met betrekking tot versterking van landschapselementen en groenstructuur.

Teneinde te voorkomen dat nog geruime tijd verzoeken om ontheffing van lopende zaken moeten worden afgewikkeld dienen de verzoeken daartoe voor 1 januari 2011 binnen te komen. Dit betekent niet dat er dan al sprake moet zijn van een volledig uitgewerkt (ontwerp)bestemmingsplan of projectbesluit maar wel moet het dan ingediende verzoek voorzien zijn van de hierboven beschreven onderbouwing. Aan de eventueel te verlenen ontheffing zal vervolgens de voorwaarde gekoppeld worden dat het initiatief binnen een termijn van 2 jaren na het verlenen van de ontheffing ook daadwerkelijk is gerealiseerd op straffe van intrekking van de ontheffing. Ook dit bevordert de afwikkeling van de nu nog lopende zaken.

Artikel 3.3.7. Intensieve Geiten- en schapenhouderijen

Naar aanleiding van een toenemend aantal gevallen van besmetting met Q-koorts in Brabant heeft het Deskundigenoverleg Q-koorts van het RIVM in een brief van 4 december 2009 aan het ministerie van LNV laten weten dat er een duidelijk verband is tussen Q-koortspositieve bedrijven (geiten- en schapenhouderijen) en het aantal humane ziektegevallen in de omgeving. In de brief wordt als advies een zevental strategieën geformuleerd waarvan er een zestal een veterinair karakter hebben.

Eén door het RIVM aanbevolen strategie betreft een ruimtelijk aspect, te weten de vereiste afstand tussen geiten- en schapenhouderijen ten opzichte van woonkernen. Op grond van het deskundigenadvies van het RIVM om ruimtelijke maatregelen te nemen, vanwege het feit dat er nog steeds nieuwe aanvragen binnenkomen voor nieuwvestiging en uitbreiding en de onzekerheid of en wanneer de te nemen overige maatregelen effect sorteren, hebben Provinciale Staten is op 11 december 2009 een voorbereidingsbesluit genomen. Dit voorbereidingsbesluit behelst een bouwstop voor geiten- en schapenhouderijen in geheel Noord-Brabant.

In de verordening is opgenomen dat deze bouwstop tot 1 juni 2012 wordt voortgezet.

Rechtstreeks werkende regels

De Verordening ruimte kent alleen in paragraaf 3.3. zogenaamde rechtstreeks werkende regels. In de artikelen met regels voor extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden, landbouwontwikkelingsgebieden en de intensieve geiten- en schapenhouderijen zijn dergelijke rechtstreeks werkende regels opgenomen. De rechtstreeks werkende regels hebben tot doel te voorkomen dat ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden tot het moment dat de bestemmingsplannen aan de verordening zijn aangepast. De regels hebben dan ook een tijdelijk karakter en zijn te herkennen door een eenduidige formulering. Alle rechtstreeks werkende regels beginnen met: “Tot het tijdstip waarop.....”

Door het opnemen van rechtstreeks werkende regels moeten gemeenten na inwerkingtreding van de Verordening bouwaanvragen toetsen aan de betreffende voorschriften uit de Verordening. De wettelijke basis daarvoor is neergelegd in artikel 44 eerste lid onder f.

II Diverse wijzigingen in de tekst

Wij stellen voor de volgende wijzigingen ten opzichte van het ontwerp aan te brengen:

- Artikel 3.1.13 Overgangsbepaling vervalt;
- Artikel 3.2.5 Overgangsbepaling vervalt;
- Artikel 3.4.7 Overgangsbepaling vervalt;
- In artikel 7.1.1 Inwerkingtreding Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht vervalt onderdeel II;

III Wijzigingen in de kaartlaag

Kaartlaag Zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling

Wij stellen voor de volgende wijziging ten opzichte van het ontwerp aan te brengen:

- Het gebied ten zuidoosten van Etten-Leur en ten zuiden van de A 58 op grondgebied van de gemeente Rucphen, bekend als de Oosthoek, vervalt.